

Phật Pháp Thứ Năm:

PHỔ MÔN TAM HỌC

Thưa Anh Chị Em Áo Lam,
Phương pháp giáo dục của GDPT dựa trên căn bản Giới Định Tuệ. Hôm nay, chúng ta hãy cùng đi vào Giới học, Định học và Tuệ học của Kinh Phổ Môn mà Anh Chị Em chúng ta đã từng đọc tụng nhiều lần và đã được nghe giảng nữa.

Bài kệ tiêu biểu của Giới học Phổ Môn là:

Bi thể giới lời chân

Từ ý diệu đại vân

Chú cam lồ pháp vũ

Diệt trừ phiền não diêm

dịch nghĩa:

Giới pháp thể đại bi

Khởi thân vang như sấm

Diệu pháp tâm đại từ

Như mây lớn phủ khắp

Rưới mưa pháp cam lồ

Dập tắt lửa phiền não.

Như vậy chúng ta thấy rằng Giới học của Phổ Môn lấy tâm đại Từ và đại Bi làm gốc. **Từ** là đem vui đến cho chúng sanh và **Bi** là cứu khổ chúng sanh; nói một cách đơn giản **Từ** là cười với người đang cười và **Bi** là khóc với người đang khóc. Nhưng cái vĩ đại (đại Bi, đại Từ) ở đây là không phải chỉ với người thân của mình, hay người mình ưa, hay cùng nhóm, cùng tổ chức với mình v.v... (nghĩa là còn phân biệt, còn có điều kiện), mà Từ Bi đây là một tình thương vô điều kiện (unconditional love).

Thưa Anh Chị Em,

Nói là “cười với người đang cười” hay “khóc với người đang khóc” nghe qua rất dễ nhưng thực hành có khi rất khó; vì trên thực tế, hạnh phúc của người này có khi là bất hạnh của người khác, cái vui của người này có thể là niềm đau khổ của người kia... Do đó, nếu hành giả (người tu hạnh Giới học Phổ Môn này) muốn đem vui đến cho một người có thể phải hy sinh hạnh phúc của riêng mình—phải xem đó là “chuyện nhỏ” mới có thể thực hành và mới “dập tắt lửa phiền não” trong lòng chúng sanh được.

Bước qua Định học Phổ Môn với bài Kệ tiêu biểu:

Chơn quán ,thanh tịnh quán,

Quảng đại, trí huệ quán,

Bi quán cập từ quán

Thường nguyện thường chiêm ngưỡng

dịch nghĩa:

Quán chiếu đúng sự Thật

Quán chiếu thật thanh tịnh

Quán chiếu bằng đại bi

Quán chiếu bằng đại từ

Thường nguyện, thường tu tập

Thường chiêm nghiệm ngưỡng mộ

Bài Kệ nêu lên 5 phương pháp thiền quán: Quán Chơn (Chơn= Sự Thật, Chân Lý) Quán Thanh tịnh, Quán bằng Trí Tuệ, Quán Từ và Quán Bi.

Chơn quán = nhìn sâu vào các đối tượng để thấy được Sự Thật trong đó; Sự Thật ấy là gì? — Đó là: tất cả các pháp (hữu tình và vô tình) đều không thể tồn tại độc lập; tất cả đều do duyên hợp—kể cả con người. Tất cả chúng sanh đều có Phật tánh (hạt giống Phật). Hạt giống này cũng sinh khởi do duyên.

Thanh tịnh quán = quán chiếu để thấy rõ bản thể vắng lặng của tất cả các sự vật hiện tượng. Thanh tịnh quán là sự quán chiếu có nội dung thanh tịnh, có nghĩa là không còn bị vô minh, tham ái làm vẩn đục. Hành giả thực hành phép quán này với tâm thanh tịnh. Kết quả Phép quán này cho hành giả thấy rằng: Báo thân và ứng hoá thân là từ nơi pháp thân thanh tịnh mà hiện khởi để hoá độ chúng sanh.

Quảng Đại Trí Huệ quán = sự quán chiếu bằng trí tuệ rộng lớn (trí tuệ Bát nhã). Sự quán chiếu bằng trí tuệ Bát nhã thì thấy được: Tự tánh của 5 uẩn là Không; Ngã và Pháp cũng KHÔNG; Phiền não và Bồ đề không phải là hai thực thể tách biệt.

Bi quán = quán chiếu để đi đến mục đích thực hiện hạnh nguyện cứu độ rộng lớn, có khả năng chuyển hoá khổ đau thành an lạc cho mọi loài chúng sanh.

Từ quán = là quán chiếu để thực hành Đại Từ, hạnh nguyện thương yêu rộng lớn vô điều kiện, đối với tất cả chúng sanh. Hoa trái của phép quán này là khả năng xâm nhập vào mọi hiện tượng khổ đau với tình thương yêu rộng lớn và hiến tặng niềm vui cho tất cả muôn loài chúng sanh một cách vô điều kiện.

Tuệ học Phổ Môn được diễn tả trong bài kệ:

Vô cấu thanh tịnh quang,

Huệ nhật phá chư ám

Năng phục tai hoả phong

Phổ minh chiếu thế gian

dịch nghĩa:

Ánh sáng tịnh không nhiễm ô

Mặt trời Tuệ phá tối

Điều phục nạn gió lửa

Chiếu sáng khắp thế gian.

Chúng ta thấy Tuệ học Phổ Môn có 3 tác dụng rộng khắp, toàn diện, đó là sự toàn diện đối với Tâm, đối với Cảnh và từ đó có tác dụng với cả Tâm lẫn Cảnh. Chính vì vậy, tuệ học Phổ Môn có khả năng tác động làm chuyển hoá phiền não đau khổ thành an lạc, biến tai nạn thành an toàn (điều phục nạn gió lửa) — Gió và lửa ở đây, ngoài nghĩa đen còn có nghĩa biểu tượng, đó là những ngọn gió độc tham dục, lửa sân hận, chấp ngã từ Tâm con người khởi sinh ra!

Thân kính chúc Anh Chị Em “một ngày như mọi ngày” — an lạc và giải thoát.

Trân trọng,

Nhóm Áo Lam